

BALADA

Riječ *balada* je latinskog porijekla – srednjolatinsko; ballare-plesati; ital. balata; provans. balade- plesna pjesma; francuski ballade. Balada je kao žanr, odnosno dio lirskonarativnog žanra postoji i u pisanoj i u usmenoj književnosti.

I u pisanoj i usmenoj književnosti balada je tokom stoljeća označavala različite žanrove. Proučavaoci su najčešće isticali trostruke izražajne osobnosti balade, lirsku, epsku i dramsku. A baladu, ustvari, karakteriše naracija specifičnog izražaja i oblika, kojom je iskazan model života.

Izražaj jeste lirski, ali ne uvijek u smislu osjećanja, već je to nešto neodređeno, nagoviješteno, iz dubine čovjekove egzistencije. To je ono što je kao karakteristično za baladu naveo Goethe- tajnovito. Lirsko-emotivno u baladi utiče na specifičnost naracije, potencirajući je ali i omeđujući je misterijom i nedorečenošću. Dakle, pripovjedač, umjetnik postiže tajnovitost u baladi, vlastitom sposobnošću da je prenese, rekreira iz tradicije (kada je riječ o usmenim baladama).

Epska dimenzija u baladi je sporadična-iskazuje se kroz kompoziciju da bi se izrazila neka povjesna slika, često kao rezultat slabije kreacije.

Dramsko u baladi je veoma, bitno utiče na stvaranje problema, njegov razvoj i uspon.

Balada se u usmenoj književnosti razlikuje od naroda do naroda.

Sam termin balada uveo je u literaturu i nauku Englez Thomas Percy 1761. godine a usvojen je od kraja 19.vijek.U baladama se često pjeva o sukobu iz kojeg proizilazi njihova tužna i ponekad sumorna sadržina.U mnogim od njih problem je samo naznačen, gotovo do nepostojanja. Odnosno uzrok sukoba je često toliko u pozadini da je i nevidljiv. Baladom dominiraju ličnosti i njihova tiha tuga. Junaci balade su individue iz tradicionalnog života i njihove su boli nekakao posebne jer nastaju iz nerazumijevanja na koje nailaze kod svojih najbližih ili njihove okoline(slučaj historijskih balada) Najljepše balade obrađuju sukob junaka koji proizilazi iz suprotnosti tradicionalnih i individualnih normi(Hasanaginica, Hasan-aga, Omer i Merima, Bisernaza).

Samo 14.godina nakon što je T.Percy uveo termin balada u književnost, ušla je u svjetsku književnost bošnjačka balada o Hasanaginici. Ko je zabilježio ovu pjesmu još uvijek je u nauci nepoznato, pa se ime njenog zapisivača zapravo samo nagađa. Pouzdano se zna da ju je talijanski opat, bilolog i putopisac Alberto Fortis predočio u javnosti, još 1774. godine u originalu i talijanskom prevodu, u prvom tomu svog čuvenog djela *Viaggio in Dalmazia*. Znatno prije Fortisa, u prvim decenijama 18. vijeka bošnjačke balade i romance zabilježio je nepoznati zapisivač Erlangenskog rukopisa.

Kao sakupljač bošnjačkih usmenih baladnih pjesama s kraja 18. vijeka pojavio se još jedan stranac, Francuz Marc Rene Bruere Desrivaux, poznat kao dubrovački književnik Marko Bruerović. Boraveći kao konzul u gradu velikog vezira, u Travniku, Bruerević je ispunio uputstva svojih pretpostavljenih- da dobro shvati duh stanovnika Bosne što najbolje potvrđuje njegova rukopisna zbirka koju čine usmene pjesme lirske I baladne, sakupljene pretežno među Bošnjacima u Travniku I njegovoj okolini(Hvalila se Hasanaginica, Osman-aga na kuli siđaše I dr.)

Treći poznati sakupljač bošnjačkih usmenih pjesama s kraja 18. vijeka je Dubrovčanin Đuro Ferić, katolički svećenik I pjesnik latinista. Pjesme koje je publikovao su u prevodu na latinskom sa po dva stiha u autentičnom jeziku. Značajno je da je Ferić prvi sakupljač usmenih pjesama Bošnjaka koji sakupljanje pjesme navodi kao muslimanske.Ferićeve muslimanske pjesme se nalaze u cjelovitom I autentičnom obliku u sačuvanoj rukopisnoj zbirci. S kraja 18. vijeka potiče I varijanta balade o smrti Omera I Merime, zabilježena u Bubukićevom Požeškom zborniku iz 1798. godine pod latinskim nazivom Divortium, (divortium-raskršće).

U baladama raspoznajemo dva pola koji nikada nisu u harmoniji ili barem u prividnoj harmoniji prouzrokuju sukob dva vremena I prostora užeg-ženskog, ali ništa manje I životnog, I onog znatno šireg – muškog, muževljevog I junakovog koji karakterišu velike dužnosti, brze akcije, riječi, velika I nagla osjećanja, brze I velike odluke- sve što obezbjeđuje dostojnost za ulazak u historiju I sjećanje.

U centru balada su individue u svom specifičnom I vremenu I prostoru u odnosu spram većeg I šireg vremena I prostora tradicije. Sukob je u brisanju individualnog nasuprot tradicionalnom I prvobitnom. Nerazumijevanje dolazi iz tajne I nepoznavanja pojave drugačijeg ponašanja. Ljepota I ljubav su činioci koji mogu da izazovu tajnu, misteriju I zlu kob. One su te koje šalju u smrt tj. vuku prema viječnom svijeta mladosti, ljepote I savršenstva. Smrt, dakle, u baladama je data ne kao kraj nego kao nov početak, nada u bolji život , život izvan domašaja uskog, onog koje ne razumije individualno I lijepo. Postoji nada za dobre I zaljubljenje koji su patili, bili proganjani na ovom svijeta da će biti sretni na drugom svijeta a to je hurija I zaljubljenih, ili vilinski svijeta. Tako tradicija iz religije crpi snagu za život, I umjesto pesimizma zrači optimizmom I nadom da će dobra riječ pobijediti, zlo biti nadvladano, ako se već na njega ukazalo.

Balade a I romance su kušnja života u tradiciji, jedna vrsta prolaska kroz život, što znači potisnuti individualne crte a preuzeti tradicionalne ali I znati obnoviti ono vječno mlado zbog čega tradicija uvijek živi I ne gasi se.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

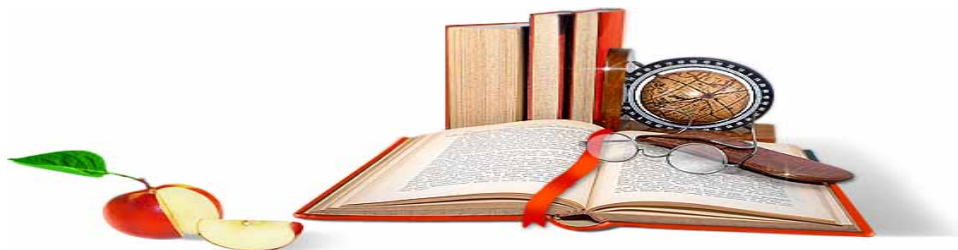
WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com